

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכאיו

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 224

פרשת בהר ✦ י"א באייר ה'תשע"ט (5/2019)

מזמור שיר ליום השבת

בשבת הקרובה יש מידה מיוחדת בספירת העומר שנקראת "מלכות שבנצח". אפשר לנצח במלכות, מבלי לעשות באמת מלחמות שלצערי ככל הנראה לא יועילו, אנחנו נצטרך משהו מלכותי בהרבה. אנחנו נהיה חייבים לנצח בתחרות השירה הזאת ולכן, יותר מאי פעם, כך אני חושבת, זמירות השבת בשבת הזו דווקא צריכות להיות עצומות וענקיות. **מזמור שיר ליום השבת**.⁸

תביטו בשתי המילים האלו, "מזמור" ו"שיר", הרב יצחק הוטנר כותב. מילים הפוכות לחלוטין מפני ש"מזמור" פירושו לזמר, להכרית ולסלק (כמו מזמרה, שחותכת עשבים). "שיר" משמעו השראה והתפשטות. בדיוק ההיפך מלזמר ולכרות ולהקטין. אומר הרב הוטנר: יש כוחות לא טובים מאוד חזקים בבראיה. מה תעשי? לפעמים אפשר לנצח במלכות; לשיר, ותוך כדי השיר, מזמרים ומכריתים המון-המון רוע בעולם.⁹

במוצאי שבת הקרוב מתנקזים בעולם כוחות אדירים. מצד אחד מאות מיליוני עיניים שמביטות במשהו שמתרחש פה, בארץ הזו. מצד שני, להבדיל אלף אלפי הבדלות, חג מופלא שנקרא "פסח שני" ויארציית / הילולה מופלאה של צדיק בשם רבי מאיר בעל הנס. לרבי מאיר יש שכנים רעים שמציקים לו. לא זו בלבד שהם חוטאים, הם גם מרעישים לו. והוא רוצה לקלל אותם, ומגיעה אשתו ברוריה ואומרת לו: "בעלי, מיודעי, הרי לא כתוב 'יתמו חוטאים'. כתוב **יתמו חטאים**."¹⁰ במקום לקלל את החוטאים, בוא נתפלל שהחטאים שלהם ייגמרו. נתפלל שהם יזמרו, יכרתו וירחיקו את החטאים מהם.¹¹

וכך הוא עושה, עומד ומעטיר בעד השכנים החטאים האלה, והם חוזרים בתשובה שלמה, כך כותבת הגמרא.¹¹

מה שמיוחד בפרשה של השבוע, "בהר", ובזו של השבוע הבא, "בחוקותי", הוא שאין מקום נוסף בתורה שבו מוזכרת המילה "שבת" בשפע, כמו בפרשות האלה: **ושבתה הארץ, שבת לה**,¹ **שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה**,² **והיתה שבת הארץ לכם, וספרת לה, שבע שבתות שנים**,³ ובסוף הפרשה - הגראנד פינאלה - **את שבתתי תשמרו, ומקדשי תיראו, אני ה'**.⁵

פרשת "בחוקותי" חוזרת שוב ושוב לשבת, כמו גם לחילולי שבת ושמיטה; **אז תרצה הארץ את שבתיה**.⁶ זו פרשה נחמדה פחות ובכנפיה קללות איומות כלפי מחללי השבת. ובין השבת הזאת, "בהר", שה' מתחנן אליך: "שבת..". לבין הפרשה הבאה שהיא קשה והשבת גובה את חובה, יש מוצאי שבת. מוצאי שבת הקרוב, שבגללו עומד להיות חילול השבת הגדול ביותר מאז הוקמה המדינה הזו. 30,000 איש קיבלו היתרי עבודה רשמיים לעבוד החל מערב שבת הקרובה עד מוצאי השבת כולל. אני לא רוצה לחשוב על כל הבלתי רשמיים. והשבת מגיעה ומתחננת על נפשה והיא אומרת לך: "אם השבת ואם האדמה נותנת לך הכל, והיא תעבוד עבורך, והיא תניב, והיא תיתן לך צל, והיא תאסוף אותך אליה בנשימה חמה,⁷ אז לפעמים היא תאמר לך - די, בת שלי. לאמא לפעמים נגמר הכוח. את לא יכולה להאשים אותי בכל, לתלות בי את כל התקוות. אמא עיפה. אני רוצה לראות אותך שובתת ממני ומתפללת עבור עצמך".

"תשמרו עלי", אמא מבקשת, "תשמרו על הכוחות שלי, כדי שאני אוכל לתת לכם מהם עוד".

השבת הזו רוצים שהשבת תעבוד גם בשבת. אז מה נעשה - נריב? נתנצח? לא. ננצח במלכות.

⁸ תהילים צ"ב, א.

⁹ הרב יצחק הוטנר, "פחד יצחק", מאמר ב'.

¹⁰ תהילים ק"ד, לה: "יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם".

¹¹ תלמוד בבלי, ברכות י', ע"א: "הנהו בריוני דהוו בשבבותיה דרבי מאיר והוו קא מצער ליה טובא; הוה קא בעי רבי מאיר רחמי עלויהו כי 'היכי דלימותו'; אמרה ליה ברוריה דביתהו: "מאי דעתך, משום דכתיב - 'יתמו חטאים' מי כתיב 'חוטאים'? 'חטאים' כתיב. ועוד: שפיל לסיפיה דקרא: 'ורשעים עוד אינם'. כיון 'דיתמו חטאים - ורשעים עוד אינם?' אלא בעי

¹ ויקרא כ"ה, ב.

² ויקרא כ"ה, ד.

³ ויקרא כ"ה, ו.

⁴ ויקרא כ"ה, ח.

⁵ ויקרא כ"ו, ב.

⁶ ויקרא כ"ו, לד.

⁷ בפרפראזה על "אמא אדמה", מילים: יענקל'ה רוטבליט, לחן: מיקי גבריאילוב.

"אז תראה את אבא שלי", אמר אלישע. "רק זה ענין אותו. שאני אהיה ילד נוצץ. אבל אני אמרתי לו: 'אבא, לא טוב לי בישיבה. אבא לא מתאים לי פה'."

'תשתוק! אתה לא תעשה בושות למשפחה, אתה תלך כי **וְהָיוּ הַדְּבָרִים שְׂמַחִים כְּנִתְיָנְתָם מְסִינֵי!**'

אבל ברגע שאלישע בן אבויה פוגש מציאות לא-שמחה, הוא לומד תורה והדברים לא-שמחים, הוא רואה כל מיני אנשים טובים שקורים להם דברים רעים וכל מיני רשעים שמשגשים ופורחים והוא אומר: "רגע. אני עושה כל מה שצריך, והדברים לא שמחים". זה קורה לכל אחד ואחת: "בואנה, אני צדיקה, אני צנועה ולמה לא הולך לי?" והתשובה: כי אין לנו מבט של נצח.

אז השבת נותנת את השביתה הזו, את המנוחה הזו. והיא אומרת לך: "ששש, ששש, ששש!" ותדעי לך שכל הרוע המיידית הוא באמת שום דבר במבט של נצח. אז לא תמיד הדברים שמחים במיידית, ותפסיקי להתנצח איתם ותביטי בכל במבט של נצח, כי **נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקָר**.¹⁴ בסוף האמת מנצחת.

בעזרת השם, הקב"ה יביט בנו בשבת הזו ויגיד לנו: "דוּז פּוּאָה! אצלי - זכיתם".

שתהיה לנו שבת של שלום.
בצוות העריכה: הדסה סאסי

"דפי הזהב" נגמרו לך מהר מדי? השיעור המלא יעזור.

בכל שבוע, הרבנית ימימה מזרחי כותבת לך שיעור שלם שיוצא מתוך פרשת השבוע ומביא לך מבט חדש על חיך ועל האתגרים הנשיים כיום.

בהצטרפות לקהילת המנויות, את תקבלי

את השיעור המלא של הרבנית ימימה עם כל הסיפורים, כל העצות וכל החידושים שהרבנית לא מוסרת בשום מקום אחר! ישירות למייל שלך!

וגם מתנות בלעדיות - שתוכלי לראות כאן (לחצי).

[כל הפרטים - כאן: https://parasha.org/signup](https://parasha.org/signup)

הלא המטרה של השבת היא לא מלחמה. המטרה של שבת היא להיות שבת - שלום. ולכן אמרתי בכל מקום השבוע: קודם כל, תעשו לה קבלת שבת. תשמחו אותה, מפני ששבת היא כמו בת ואף אחד חס ושלום לא רוצה שיחללו את בתו, נכון? אנחנו רוצים לשמור עליה. אז אנחנו, שומרי השבת, נעשה את זה בצורה הכי טובה שאנחנו יודעים, בקבלת שבת מדהימה וחגיגית ומופלאה.

שמעתי שרבנים גדולים, הרב קנייבסקי והרב אדלשטיין, קבעו בליל יום חמישי סליחות ומזמורים, להתפלל על השבת; ואני אומרת שכנשים, במה שאנחנו יכולות לקבל את פניה הכי יפה שאפשר, לפנק אותה בתבשילים וביופי מיוחד ולשמח אותה ולשמור עליה - נעשה זאת. שלא תרגיש חלולה, שלא תרגיש לא שווה, שלא תרגיש לא משמעותית.

מה נותנת השבת? היא נותנת מבט של נצח. לפעמים, כשרואים את הרוע, אומרים: "באמת, לרעות יש יותר כוח. זה שאני כזאת טובה, מוותרת כל הזמן, שומטת הכל, כמו שמיטה, כבר נהיית שמאטע. אף אחד לא מחשיב אותי, אף אחד לא מייחס לי שום מעמד, שום עמידה".

מגיע מזמור שיר ליום השבת ואומר: נכון. כך זה נראה; **בְּפִרְחֵי רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיִּצְצוּ כָּל פְּעֻלֵי אֹן** - הרשע בפריחה! אבל... **לְהַשְׁמָדָם עֲדֵי עַד**.¹² כשאת עוצרת את מרוץ היום-יום, את ההתנצחות הזאת, היום יומית, מה את רואה?? **לְהַשְׁמָדָם עֲדֵי עַד**. כשאת מביטה במבט של עדי-עד, את רואה שהרוע, באמת, סופו בסוף להתמעט. אמצעי לעצמך מבט של נצח, גם אם עכשיו, במיידית, לא הכי טוב בעולם.

לרבי מאיר בעל הנס, שפטירתו במוצאי שבת, היה רב גדול שעזב הכל ונהיה "אחר", זר ומתנכר. קראו לו אלישע בן אבויה, ואת השבת הוא מחלל - ובפרהסיא! קוראים לרבי מאיר ואומרים לו: "בוא תראה את רבך, איך הוא רוכב על סוס מחוץ לבית הכנסת, בשבת!"

ורבי מאיר יוצא אליו ואומר לו: "למה ככה? למה?"

אז הוא אומר לו: "אבא שלי חינך אותי עקום. כי בברית המילה שלי היו כאלה שישבו בצד ושרו, ובצד השני ישבו חכמים ולמדו תורה והיתה להם אש מעל הראש. ואבא שלי שאל אותם: 'תגידי, מה זה האש הזו?'"

והם אמרו לו: 'אתה לא יודע? כשלומדים תורה, זה כמו מתן תורה בהר סיני. היתה שם אש ועכשיו למדנו ש-**וְהָיוּ הַדְּבָרִים שְׂמַחִים כְּנִתְיָנְתָם מְסִינֵי**.'"

ואבא שלי, אבויה, אמר: 'וואו! כזאת הילה יש מסביב לתלמידי חכמים? גם הבן שלי ילך ללמוד תורה!'"¹³

רחמי עלויהו דלהדרו בתשובה - ורשעים עוד אינם! בעא רחמי עלויהו - והדרו בתשובה.

¹² תהילים צ"ב, ח.

¹³ תלמוד ירושלמי, חגיגה ט, ע"ב.

¹⁴ שמואל א', טו, כט.